Examen Toegepaste Wiskunde 3 Oefeningen

Prof. dr Werner Peeters

2e bachelor bio-ingenieur
— 1e zittijd 2017–2018

	_	1e zmija 2017–2018		
	Naam:			
	Richting:	BIR		
	Studentenkaartnr.:			
• Gebruik van	een niet-programmeerbaa	ar, niet–alfanumeriek rekentoestel is to	egelaten!	
• Onleesbaar =	fout!			
• Gebruik, tenz	zij uitdrukkelijk gevraagd	, geen numerieke afrondingen en geen	kommagetallen.	
• Schrijf waar i	mogelijk zo veel mogelijk	tussenstappen.		
• VEEL SUCC	ES!		Eindscore:	/60

1. Gegeven het parallellogram R in $\mathbb{R}^2$ ingesloten door de rechten $x-3y=1,\,x-3y=-2,\,-2x+5y=0$ en -2x+5y=2. Bereken het volume van de figuur met R als grondvlak, gelegen tussen de vlakken z=0 en z=12+xy. Gebruik hiervoor een gepaste coördinaattransformatie

2. Bepaal $\iint_{\partial\Omega} \mathbf{F} \cdot \eta dS$ voor het vectorveld $\mathbf{F} : \mathbb{R}^3 \longrightarrow \mathbb{R}^3 : (x, y, z) \mapsto (x^2 - z, y^2 - x, 2z^2 - y)$ met Ω het gesloten lichaam, ingesloten door de cylinder $x^2 + y^2 = a^2$ en de vlakken z = 0 en z = b.

3.	Los	op	${\rm met}$	de	methode	van	Fuchs:
----	-----	----	-------------	----	---------	-----	--------

$$2x^2y'' - xy' + (1+x)y = 0$$

Vijf bonuspunten extra als je de oplossing kan neerschrijven zonder gebruik van doorlooppuntjes (dus	
geen $1 \cdot 4 \cdot 7 \cdot \dots \cdot (3n-2)$ of iets gelijkaardigs).	/10

4. Los de volgende vectoriële differentiaalvergelijking op:

$$\begin{cases} x'(t) = -\frac{5}{4}x(t) + \frac{3}{4}y(t) + 4t \\ y'(t) = \frac{3}{4}x(t) - \frac{5}{4}y(t) + e^t \end{cases}$$

5. Zij $\psi(x,y):[0,1]\times[0,1]\to\mathbb{R}$ gegeven die voldoet aan de partiële differentiaalvergelijking $\frac{\partial^2\psi}{\partial x^2}+\frac{\partial^2\psi}{\partial y^2}=0$ met als randvoorwaarden

$$\begin{aligned} \forall y &\in & \left[0,1\right]: \psi\left(0,y\right) = \psi\left(1,y\right) = 0, \\ \forall x &\in & \left[0,1\right]: \psi\left(x,0\right) = 0, \, \text{en} \end{aligned}$$

$$\forall x \in [0,1]: \psi(x,1) = f(x) = \begin{cases} x & \text{als } x \in \left[0,\frac{1}{2}\right] \\ 1-x & \text{als } x \in \left[\frac{1}{2},1\right] \end{cases}$$

Bereken $\psi(x, y)$.

6. Los de volgende differentiaalvergelijking op door gebruik te maken van de Laplace-transformatie:

$$y'' + 4y = g(t) = \begin{cases} 0 & \text{als} \quad t \in [0, 5] \\ \frac{t - 5}{5} & \text{als} \quad t \in [5, 10] \quad \text{met } y(0) = y'(0) = 0 \\ 1 & \text{als} \quad t \ge 10 \end{cases}$$

 $\label{eq:opgelet} \mbox{Opgelet! Je krijgt $\it geen punten$ als je deze differentiaalvergelijking zonder Laplacetransformatie oplost!}$

7. Los de volgende differentievergelijking op:

$$y(n+2) + y(n+1) - 6y(n) = 5 \cdot 2^{n+2} \text{ met } y(0) = 9 \text{ en } y(1) = 2$$

en bepaal y(10).

En hier is nog een leeg blad om flaters van de vorige bladzijden recht te zetten:

Oplossingen:

1. Gegeven het parallellogram R in $\mathbb{R}^2$ ingesloten door de rechten $x-3y=1, \ x-3y=-2, \ -2x+5y=0$ en -2x+5y=2. Bereken het volume van de figuur met R als grondvlak, gelegen tussen de vlakken z=0 en z=12+xy. Gebruik hiervoor een gepaste coördinaattransformatie

$$z = 0 \text{ en } z = 12 + xy. \text{ Gebruik hiervoor een gepaste co\"ordinaattransformatie}$$

$$\text{Stel} \begin{cases} u = x - 3y \\ v = -2x + 5y \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = -5u - 3v \\ y = -2u - v \end{cases}; u \in [-2, 1], v \in [0, 2]$$

$$\frac{\partial(u, v)}{\partial(x, y)} = \begin{vmatrix} 1 & -3 \\ -2 & 5 \end{vmatrix} = -1 \Rightarrow \left| \frac{\partial(x, y)}{\partial(u, v)} \right| = -1$$

$$\Rightarrow I = \iint_{R} (12 + xy) \, dx dy = \int_{-2}^{1} \int_{0}^{2} (12 + (-5u - 3v)(-2u - v))(-1) \, dv du = -\int_{-2}^{1} \int_{0}^{2} (10u^{2} + 11uv + 3v^{2} + 12) \, dv du$$

$$= -\int_{-2}^{1} \left[10u^{2}v + \frac{11}{2}uv^{2} + v^{3} + 12v \right]_{0}^{2} du = -\int_{-2}^{1} (20u^{2} + 22u + 32) \, du$$

$$= -\left[\frac{20}{3}u^{3} + 11u^{2} + 32u \right]_{-2}^{1} = -123$$

Het volume is dus 123

2. Bepaal $\iint_{\partial\Omega} \mathbf{F} \cdot \eta dS$ voor het vectorveld $\mathbf{F} : \mathbb{R}^3 \longrightarrow \mathbb{R}^3 : (x, y, z) \mapsto (x^2 - z, y^2 - x, 2z^2 - y)$ met Ω het

gesloten lichaam, ingesloten door de cylinder $x^2 + y^2 = a^2$ en de vlakken z = 0 en z = b

$$\iint_{\partial\Omega} \mathbf{F} \cdot \eta dS = \iiint_{\Omega} \operatorname{div} \mathbf{F} dV = \iiint_{\Omega} (2x + 2y + 4z) \, dV = \int_{0}^{2\pi} \int_{0}^{a} \int_{0}^{b} (2r\cos\theta + 2r\sin\theta + 4z) \, r dz dr d\theta \\
= \int_{0}^{2\pi} \int_{0}^{a} \left[2rz^{2} + 2r^{2}z\cos\theta + 2r^{2}z\sin\theta \right]_{0}^{b} dr d\theta = \int_{0}^{2\pi} \int_{0}^{a} \left(2b^{2}r + 2br^{2}\cos\theta + 2br^{2}\sin\theta \right) dr d\theta \\
= \int_{0}^{2\pi} \left[b^{2}r^{2} + \frac{2}{3}br^{3}\cos\theta + \frac{2}{3}br^{3}\sin\theta \right]_{0}^{a} d\theta = \int_{0}^{2\pi} \left(a^{2}b^{2} + \frac{2}{3}a^{3}b\cos\theta + \frac{2}{3}a^{3}b\sin\theta \right) d\theta \\
= \left[a^{2}b^{2}\theta - \frac{2}{3}a^{3}b\cos\theta + \frac{2}{3}a^{3}b\sin\theta \right]_{0}^{2\pi} = 2\pi a^{2}b^{2}$$

Feedback: Nogal wat mensen zijn bij de omzetting naar cylindercoördinaten de r vergeten, wat de foutieve uitkomst $4\pi ab^2$ oplevert.

3. Los op met de methode van Fuchs:

$$2x^2y'' - xy' + (1+x)y = 0$$

Vijf bonuspunten extra als je de oplossing kan neerschrijven zonder gebruik van doorlooppuntjes (dus geen $1 \cdot 4 \cdot 7 \cdot ... \cdot (3n-2)$ of iets gelijkaardigs).

Stel
$$\begin{cases} y = \sum_{n=0}^{\infty} c_n x^{n+r} \\ y' = \sum_{n=0}^{\infty} (n+r) c_n x^{n+r-1} \\ y'' = \sum_{n=0}^{\infty} (n+r) (n+r-1) c_n x^{n+r-2} \end{cases}$$

$$\begin{split} &\Rightarrow 2x^2 \sum_{n=0}^{\infty} \left(n+r \right) \left(n+r-1 \right) c_n x^{n+r-2} - x \sum_{n=0}^{\infty} \left(n+r \right) c_n x^{n+r-1} + \left(1+x \right) \sum_{n=0}^{\infty} c_n x^{n+r} = 0 \\ &\Rightarrow x^r \left[2 \sum_{n=0}^{\infty} \left(n+r \right) \left(n+r-1 \right) c_n x^n - \sum_{n=0}^{\infty} \left(n+r \right) c_n x^n + \sum_{n=0}^{\infty} c_n x^n + \sum_{n=0}^{\infty} c_n x^{n+1} \right] = 0 \\ &\text{Stel } m = n+1 \Rightarrow n = m-1 \\ &\Rightarrow x^r \left[2 \sum_{n=0}^{\infty} \left(n+r \right) \left(n+r-1 \right) c_n x^n - \sum_{n=0}^{\infty} \left(n+r \right) c_n x^n + \sum_{n=0}^{\infty} c_n x^n + \sum_{n=1}^{\infty} c_{n-1} x^n \right] = 0 \\ &\Rightarrow x^r \left[2 \sum_{n=0}^{\infty} \left(n+r \right) \left(n+r-1 \right) c_n x^n - \sum_{n=0}^{\infty} \left(n+r \right) c_n x^n + \sum_{n=0}^{\infty} c_n x^n + \sum_{n=1}^{\infty} c_{n-1} x^n \right] = 0 \\ &\Rightarrow x^r \left[\left(2r \left(r-1 \right) - r+1 \right) c_0 + \sum_{n=1}^{\infty} \left[\left(2 \left(n+r \right) \left(n+r-1 \right) + 1 \right) c_n - \left(n+r \right) c_n + c_{n-1} \right] x^n \right] = 0 \\ &\Rightarrow x^r \left[\left(2r^2 - 3r + 1 \right) c_0 + \sum_{n=1}^{\infty} \left[\left(2n^2 + 4nr - 3n + 2r^2 - 3r + 1 \right) c_n + c_{n-1} \right] x^n \right] = 0 \\ &\Rightarrow x^r \left[\left(2r - 1 \right) \left(r-1 \right) c_0 + \sum_{n=1}^{\infty} \left[\left(n+r-1 \right) \left(2n + 2r - 1 \right) c_n + c_{n-1} \right] x^n \right] = 0 \\ &\text{Indexwortels zijn } r = \frac{1}{2} \text{ en } r = 1, \text{ en } \forall n \geq 1 : c_n = -\frac{c_{n-1}}{\left(n+r-1 \right) \left(2n + 2r - 1 \right)} \end{aligned}$$

• Als
$$r = 1 \Rightarrow \forall n \ge 1 : c_n = -\frac{c_{n-1}}{n(2n+1)}$$

Kies $c_0 \Rightarrow c_1 = -\frac{c_0}{1 \cdot 3}$
 $\Rightarrow c_2 = -\frac{c_1}{2 \cdot 5} = \frac{c_0}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 5}$
 $\Rightarrow c_3 = -\frac{c_2}{3 \cdot 7} = -\frac{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 7}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 7}$
 $\Rightarrow \dots$
 $\Rightarrow c_n = \frac{(-1)^n c_0}{n! \cdot 3 \cdot 5 \cdot \dots \cdot (2n+1)} = \frac{(-1)^n 2^n \cdot n! c_0}{n! \cdot (2n+1)!} = \frac{(-1)^n 2^n \cdot c_0}{(2n+1)!}$
 $y_1(x) = c_0 \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n 2^n \cdot x^{n+1}}{(2n+1)!} = c_0 \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-2)^n \cdot x^{n+1}}{(2n+1)!}$

• Als
$$r = \frac{1}{2} \Rightarrow \forall n \ge 1 : d_n = -\frac{d_{n-1}}{n(2n-1)}$$

Kies $d_0 \Rightarrow d_1 = -\frac{d_0}{1 \cdot 1}$
 $\Rightarrow d_2 = -\frac{d_1}{2 \cdot 3} = \frac{d_0}{1 \cdot 2 \cdot 1 \cdot 3}$
 $\Rightarrow d_3 = -\frac{d_2}{3 \cdot 5} = -\frac{d_0}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 1 \cdot 3 \cdot 5}$
 $\Rightarrow \dots$
 $\Rightarrow d_n = \frac{(-1)^n d_0}{n! \cdot 1 \cdot 3 \cdot 5 \cdot \dots \cdot (2n-1)} = \frac{(-1)^n 2^n \cdot n! d_0}{n! \cdot (2n)!} = \frac{(-2)^n \cdot d_0}{(2n)!}$
 $\Rightarrow y_2 = d_0 \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n 2^n \cdot x^{n+\frac{1}{2}}}{(2n)!}$
 $\Rightarrow y(x) = c_0 \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-2)^n \cdot x^{n+1}}{(2n+1)!} + d_0 \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-2)^n \cdot x^{n+\frac{1}{2}}}{(2n)!}$

4. Los de volgende vectoriële differentiaalvergelijking op:

$$\begin{cases} x'(t) = -\frac{5}{4}x(t) + \frac{3}{4}y(t) + 4t \\ y'(t) = \frac{3}{4}x(t) - \frac{5}{5}y(t) + e^{t} \end{cases}$$

$$A = \begin{pmatrix} -\frac{5}{4} & \frac{3}{4} \\ \frac{3}{4} & -\frac{5}{4} \end{pmatrix} \Rightarrow \text{Karakteristicke vergelijking: } \det(A - \lambda E) = \begin{vmatrix} -\frac{5}{4} - \lambda & \frac{3}{4} \\ \frac{3}{4} & -\frac{5}{4} - \lambda \end{vmatrix} = \lambda^{2} + \frac{5}{2}\lambda + 1 = \frac{1}{2}(\lambda + 2)(2\lambda + 1) = 0$$

$$E_{-2} : \begin{pmatrix} \frac{3}{4} & \frac{3}{4} \\ \frac{3}{4} & \frac{3}{4} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} \Rightarrow x + y = 0 \Rightarrow V_{1} = \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix} \Rightarrow X_{1}(t) = e^{-2t} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix}$$

$$E_{-\frac{1}{2}} : \begin{pmatrix} -\frac{3}{4} & \frac{3}{4} \\ \frac{3}{4} & -\frac{3}{4} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} \Rightarrow x - y = 0 \Rightarrow V_{2} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \Rightarrow X_{2}(t) = e^{-\frac{t}{2}} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$\text{Stel } \Phi(t) = \begin{pmatrix} e^{-2t} & e^{-\frac{t}{2}} \\ -e^{-2t} & e^{-\frac{t}{2}} \end{pmatrix} \Rightarrow \det \Phi(t) = 2e^{-\frac{5t}{2}} \Rightarrow \Phi^{-1}(t) = \begin{pmatrix} \frac{1}{2}e^{2t} & -\frac{1}{2}e^{2t} \\ \frac{1}{2}e^{\frac{t}{2}} & \frac{1}{2}e^{\frac{t}{2}} \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow \Phi^{-1}(t) F(t) = \begin{pmatrix} \frac{1}{4}e^{2t} & -\frac{1}{2}e^{2t} \\ \frac{1}{2}e^{\frac{t}{2}} & \frac{1}{2}e^{\frac{t}{2}} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 4t \\ e^{t} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2te^{2t} - \frac{1}{4}e^{3t} \\ 2te^{\frac{t}{2}} + \frac{1}{4}e^{\frac{t}{2}} \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow W = \int \begin{pmatrix} 2te^{2t} - \frac{1}{2}e^{3t} \\ 2te^{\frac{t}{2}} + \frac{1}{2}e^{\frac{3t}{2}} \end{pmatrix} dt = \begin{pmatrix} te^{2t} - \frac{1}{2}e^{2t} - \frac{1}{6}e^{3t} \\ 4te^{\frac{t}{2}} - 8e^{\frac{t}{2}} + \frac{1}{3}e^{\frac{3t}{2}} \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow X_{nh}(t) = \begin{pmatrix} e^{-2t} & e^{-\frac{t}{2}} \\ -e^{-2t} & e^{-\frac{t}{2}} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} te^{2t} - \frac{1}{2}e^{2t} - \frac{1}{6}e^{3t} \\ 4te^{\frac{t}{2}} - 8e^{\frac{t}{2}} + \frac{1}{3}e^{\frac{3t}{2}} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 5t + \frac{1}{6}e^{t} - \frac{17}{2} \\ 3t + \frac{1}{2}e^{t} - \frac{15}{2} \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow X(t) = C_{1}e^{-2t} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix} + C_{2}e^{-\frac{t}{2}} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} + e^{t} \begin{pmatrix} \frac{1}{6} \\ \frac{1}{9} \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 5t - \frac{17}{2} \\ \frac{1}{9} \end{pmatrix}$$

5. Zij $\psi(x,y):[0,1]\times[0,1]\to\mathbb{R}$ gegeven die voldoet aan de partiële differentiaalvergelijking $\frac{\partial^2\psi}{\partial x^2}+\frac{\partial^2\psi}{\partial y^2}=0$ met als randvoorwaarden

$$\forall y \in [0,1] : \psi(0,y) = \psi(1,y) = 0,$$

$$\forall x \in [0,1] : \psi(x,0) = 0, \text{ en}$$

$$\forall x \in [0,1] : \psi(x,1) = f(x) = \begin{cases} x & \text{als } x \in \left[0,\frac{1}{2}\right] \\ 1 - x & \text{als } x \in \left[\frac{1}{2},1\right] \end{cases}$$

Bereken $\psi(x,y)$.

$$X''Y = -XY'' \Rightarrow \frac{X''}{X'} = -\frac{Y''}{Y} = -\lambda^2 \\ \Rightarrow X'' = -\lambda^2 X \text{ mot } X(0) = X(1) = 0 \\ \Rightarrow X(x) = C_1 \cos x X + C_2 \sin x X \\ X(0) = C_1 = 0 \Rightarrow X(x) = C_2 \sin x X \\ X(1) = 0 \Rightarrow C_2 \sin \lambda = 0 \Rightarrow \lambda = n\pi \text{ met } n \in \mathbb{N}_0 \\ \Rightarrow X(x) = \sin n\pi x \\ \Rightarrow X(x) = \sin n\pi x \\ \Rightarrow Y(y) = n^2 \pi^2 Y \Rightarrow Y(y) = C_3 \cosh n\pi y + C_4 \sinh n\pi y \\ Y(0) = C_3 = 0 \Rightarrow Y(y) = C_4 \sinh n\pi y \\ \Rightarrow \psi(x,y) = \sum_{n=1}^{\infty} c_n \sin n\pi x \sinh n\pi y \\ \Rightarrow \psi(x,1) = \sum_{n=1}^{\infty} c_n \sin n\pi x \sinh n\pi y = f(x) \Rightarrow \text{Uit de Fourier sinus regel volgt dat} \\ c_n = \frac{2}{\sinh n\pi} \int_0^1 f(x) \sin n\pi x dx = \frac{2}{\sinh n\pi} \left(\int_0^{1/2} x \sin n\pi x dx + \int_{1/2}^1 (1-x) \sin n\pi x dx \right) \\ \text{Nu is } \int x \sin n\pi x dx \\ \text{Stel } \left\{ \begin{array}{l} u = x \\ dv = \sin n\pi x dx \end{array} \Rightarrow \begin{cases} du = dx \\ v = -\frac{1}{n\pi} \cos n\pi x \\ v = -\frac{1}{n\pi} \cos n\pi x + \frac{1}{n\pi} \int \cos n\pi x dx - \int_{1/2}^{\infty} x \sin n\pi x dx - \frac{1}{n^2\pi^2} \sin \pi nx \\ \text{en } \int (1-x) \sin n\pi x dx = \int \sin n\pi x dx - \int x \sin n\pi x dx - \frac{1}{n^2\pi^2} \cos n\pi x + \frac{x}{n\pi} \cos \pi nx - \frac{1}{n^2\pi^2} \sin \pi nx \\ \Rightarrow c_n = \frac{2}{\sinh n\pi} \left(\left[-\frac{x}{n\pi} \cos \pi nx + \frac{1}{n^2\pi^2} \sin \pi nx \right]_{1/2}^{1/2} + \left[-\frac{1}{n\pi} \cos \pi nx + \frac{x}{n\pi} \cos \pi nx - \frac{1}{n^2\pi^2} \sin \pi nx \right]_{1/2}^{1/2} \right) \\ = \frac{2}{\sinh n\pi} \left(-\frac{1}{n\pi} \cos \frac{\pi n}{2} + \frac{1}{n^2\pi^2} \sin \frac{\pi n}{2} - \frac{1}{n\pi} \cos \frac{\pi n}{n} + \frac{1}{n\pi} \cos \frac{\pi n}{2} - \frac{1}{2n\pi} \cos \frac{\pi n}{2} + \frac{1}{n^2\pi^2} \sin \frac{\pi n}{2} \right) \\ = \frac{2}{\sinh n\pi} \left(-\frac{1}{n\pi} \cos \frac{\pi n}{2} + \frac{1}{n^2\pi^2} \sin \frac{\pi n}{2} - \frac{1}{n\pi} \cos \frac{\pi n}{2} + \frac{1}{n\pi} \cos \frac{\pi n}{2} \right) \\ = \frac{2}{\sinh n\pi} \left(-\frac{1}{n\pi} \cos \frac{\pi n}{2} + \frac{1}{n^2\pi^2} \sin \frac{\pi n}{2} + \frac{1}{n\pi} \cos \frac{\pi n}{2} \right) \\ = \frac{4}{n^2\pi^2} \frac{\sin n\pi}{2}$$

$$= \frac{4}{n^2\pi^2} \frac{\sin n\pi}{n} (-1)^{\frac{n-1}{2}} \text{ als } n \text{ oneven} \\ \Rightarrow \psi(x, y) = \frac{4}{\pi^2} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{\sin (2k+1)\pi x}{n^2} \sin ((2k+1)\pi y)$$

 $\Rightarrow \psi(x,y) = \frac{4}{\pi^2} \sum_{k=0}^{\infty} \frac{(-1)^k \sin((2k+1)\pi x) \sinh((2k+1)\pi y)}{(2k+1)^2 \sinh((2k+1)\pi)}$

6. Los de volgende differentiaalvergelijking op door gebruik te maken van de Laplace-transformatie:

$$y'' + 4y = g(t) = \begin{cases} 0 & \text{als} \quad t \in [0, 5] \\ \frac{t - 5}{5} & \text{als} \quad t \in [5, 10] \quad \text{met } y(0) = y'(0) = 0 \\ 1 & \text{als} \quad t \ge 10 \end{cases}$$

Opgelet! Je krijgt geen punten als je deze differentiaalvergelijking zonder Laplacetransformatie oplost! Merk op dat $g(t) = \frac{t-5}{5}H(t-5) + \left(1-\frac{t-5}{5}\right)H(t-10) = \frac{1}{5}\left((t-5)H(t-5) - (t-10)H(t-10)\right)$ $\Rightarrow z^2Y(z) - zy(0) - y'(0) + 4Y(z) = \frac{e^{-5z} - e^{-10z}}{5z^2}$ $\Rightarrow (z^2+4) = \frac{e^{-5z} - e^{-10z}}{5z^2}$ $\Rightarrow Y(z) = \frac{e^{-5z} - e^{-10z}}{5z^2(z^2+4)}$ Nu is

$$\frac{1}{z^2(z^2+4)} = \frac{A}{z^2} + \frac{B}{z} + \frac{Cz+D}{z^2+4}$$

waardoor

$$A = \frac{1}{z^2 + 4} \Big|_{z=0} = \frac{1}{4}$$

$$\frac{1}{z^2 (z^2 + 4)} - \frac{1}{4z^2} = -\frac{z}{4z (z^2 + 4)}$$

$$\Rightarrow B = -\frac{z}{4 (z^2 + 4)} \Big|_{z=0} = 0$$

$$C(2i) + D = \frac{1}{z^2} \Big|_{z=2i} = -\frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow (C, D) = \left(0, -\frac{1}{4}\right)$$

$$\Rightarrow \frac{1}{z^{2}(z^{2}+4)} = \frac{1}{4z^{2}} - \frac{1}{4(z^{2}+4)}$$

$$\Rightarrow \mathcal{L}^{-1} \left[\frac{1}{z^{2}(z^{2}+4)} \right] (t) = \frac{1}{4}t - \frac{1}{8}\sin 2t$$

$$\Rightarrow y(t) = \frac{1}{5}H(t-5) \left(\frac{t-5}{4} - \frac{\sin(2t-10)}{8} \right) - \frac{1}{5}H(t-10) \left(\frac{t-10}{4} - \frac{\sin(2t-20)}{8} \right)$$

7. Los de volgende differentievergelijking op:

$$y(n+2) + y(n+1) - 6y(n) = 5 \cdot 2^{n+2} \text{ met } y(0) = 9 \text{ en } y(1) = 2$$

en bepaal y(10).

Karakteristieke vergelijking: $\lambda^2 + \lambda - 6 = 0 \Rightarrow \lambda \in \{2, -3\}$

 $\Rightarrow y_c(n) = c_1 2^n + c_2 (-3)^n$ Annihilator N(E) = E - 2

Hyperannihilator: $p(E) N(E) = (E-2)^2 (E+3)$

 $\Rightarrow y_{nh}(n) = a_1 2^n + a_2 n 2^n + a_3 (-3)^n$

 $\Rightarrow y_{nh}(n) = a_2 n 2^n$

Eis:
$$a_2 (n+2) 2^{n+2} + a_2 (n+1) 2^{n+1} - 6a_2 n 2^n \equiv 5 \cdot 2^{n+2} = 20 \cdot 2^n$$

 $\Rightarrow 4a_2 (n+2) + 2a_2 (n+1) - 6a_2 n \equiv 20$
 $\Rightarrow 10a_2 = 20 \Rightarrow a_2 = 2$
 $\Rightarrow y (n) = c_1 2^n + c_2 (-3)^n + 2n 2^n = c_1 2^n + c_2 (-3)^n + n 2^{n+1}$
Eis:
$$\begin{cases} y (0) = c_1 + c_2 = 9 \\ y (1) = 2c_1 - 3c_2 + 4 = 2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} c_1 = 5 \\ c_2 = 4 \end{cases}$$

 $\Rightarrow y (n) = 5 \cdot 2^n + 4 \cdot (-3)^n + n 2^{n+1}$
 $\Rightarrow y (10) = 261796$